

Den oberoende rapporteringsmekanismen (IRM): Slutrapport Sverige 2016–2018

Alina Östling, oberoende forskare

Innehållsförteckning

Översikt: Sverige	2
Om utvärderingen	4
Genomförande av åtaganden	6
1. Programmet "Digitalt först"	7
2. Öka tillgången till handlingar från offentlig förvaltning	12
3. Förbättrade möjligheter för dialog och insyn i biståndsgenomförande och biståndsstyrning	16
4. Utveckla ett nytt format för dialog med CSO:er	22
Metodbeskrivning	25

Översikt: Sverige

Den oberoende rapporteringsmekanismen (IRM) slutrapport 2016–2018

Sveriges tredje handlingsplan ledde till ökad tillgång till offentlig information samt publicering av data inom ramen för programmet ”Digitalt först”. Åtagandena om förbättrad öppenhet och dialog med det civila samhället inom biståndssektorn var dock mindre effektiva. Mer ambitiösa åtaganden och bredare samråd under utveckling och genomförande av framtida handlingsplaner är önskvärt.

Open Government Partnership (OGP) är ett frivilligt internationellt initiativ som syftar till att säkerställa åtaganden från regeringar till sina medborgare vad gäller att främja öppenhet, ge medborgare större inflytande, bekämpa korruption samt utnyttja ny teknik för att stärka styrningen. Den oberoende rapporteringsmekanismen (IRM) genomför en översyn av verksamheten i alla länder som deltar i OGP. Denna rapport sammanfattar resultaten från perioden juli 2016 till juni 2018.

Inledningsvis samordnade Utrikesdepartementet OGP-processen i Sverige, men denna roll togs över av Finansdepartementet i juni 2017. Endast ett fåtal civilsamhällesorganisationer var inblandade i handlingsplanens utveckling. Under genomförandeperioden arrangerades samråd i stor utsträckning i andra, icke-OGP-specifika forum för bistånd och statliga digitala tjänster.

Sveriges tredje handlingsplan uppvisade relativt hög nivå gällande slutförande och uppvisar tydlig relevans för OGP-värdena. De flesta åtaganden har bidragit till att öppna upp statsförvaltningen i Sverige, om än marginellt.

Vid färdigställandet av denna rapport (september 2018) har Sverige inte lagt fram en ny handlingsplan. Finansdepartementet offentliggjorde inte självbedömningsrapporterna för varken det första eller det andra året av handlingsplanen.

Tabell 1: Översikt		
	Halvtids- tvärdering	Slututv- ärdering
Antal åtaganden	4	
Nivå gällande slutförande		
Avslutade	0	1
Betydande	3	2
Begränsade	1	1
Ej påbörjade	0	0
Antal åtaganden med ...		
Tydlig relevans i förhållande till OGP-värden	4	4
Transformativ potentiell inverkan	1	1
Väsentlig eller fullständig implementering	3	3
Alla tre (☺)	1	1
Har det öppnat upp statsförvaltningen?		
Stor förbättring	1	
Enastående	0	
Framtida åtaganden		
Antal åtaganden överförda till nästa handlingsplan	Icke applicerbart	

Samråd med det civila samhället under genomförandet

Länder som deltar i OGP följer en process för samråd under utveckling och genomförande av handlingsplanen. Sverige höll inte några OGP-specifika samråd under genomförandet av handlingsplanen. Ett antal samråd om ämnen som ingår i handlingsplanen, såsom biståndseffektivitet och digitala tjänster, ägde rum i andra, icke-OGP specifika forum. Dessa möten tog emellertid inte upp alla de OGP-aktiviteter som planerades i handlingsplanen. Under genomförandet av handlingsplanen erbjöd regeringen intressenter möjlighet att kommentera några av aktiviteterna men lämnade ingen feedback huruvida deras input togs under beaktning.

Tabell 2: Samråd under genomförandet

Regelbundet multipartsforum	Halvtidsutvärdering	Slututvärdering
1. Fanns ett forum?	Nej	Nej
2. Sammanträdde det regelbundet?	Nej	Nej

Tabell 3: Nivå gällande offentlig inverkan under genomförandet

IRM har anpassat "Deltagandespektrum" som utvecklades av International Association for Public Participation (IAP2) för OGP:s syfte.¹ Detta spektrum visar på den potentiella nivån gällande offentligt inflytande över handlingsplanens innehåll. I OGP:s anda bör de flesta länder sträva efter att "samarbeta".

Nivå gällande offentlig påverkan under genomförandet av handlingsplanen		Halvtidsutvärdering	Slututvärdering
Bemyndiga	Regeringen gav beslutsbefogenhet till allmänheten.		
Samarbeta	Det fanns en iterativ dialog OCH allmänheten hjälpte till att sätta dagordningen.		
Engagera	Regeringen gav synpunkter på hur insatserna från allmänheten togs under beaktning.		
Rådfråga	Allmänheten kunde ge åsikter.	✓	✓
Informera	Regeringen gav allmänheten information om handlingsplanen.		
Inget samråd	Inget samråd		

¹ För mer information om IAP2-spektrat, se:

http://c.ymcdn.com/sites/www.iap2.org/resource/resmgr/foundations_course/IAP2_P2_Spectrum_FINAL.pdf

Om utvärderingen

De indikatorer och den metod som används i IRM-forskningen återfinns i IRM-procedurhandboken.¹

En åtgärd, det ”stjärnmärkta åtagandet” (☆), bör förklaras ytterligare då det är av särskilt intresse för läsare samt dess användbarhet vad gäller att uppmuntra en tävling att prestera väl bland de deltagande länderna. Stjärnmärkta åtaganden betraktas som exemplariska OGP-åtaganden. För att få en stjärna måste ett åtagande uppfylla ett antal kriterier:

- Stjärnmärkta åtaganden har ”medel” eller ”hög” specificitet. Ett åtagande måste innehålla tydligt definierade aktiviteter och åtgärder för att möjliggöra en bedömning av dess potentiella inverkan.
- Åtagandets språk ska tydliggöra dess relevans för att öppna upp förvaltningen. Specifikt måste den relatera till åtminstone ett av OGP-värdena gällande tillgång till information, medborgarskap eller offentlighet.
- Åtagandet har en ”transformativ” potentiell inverkan om den implementeras till fullo.²
- Regeringen måste göra betydande framsteg i förhållande till detta åtagande under handlingsplanens genomförandeperiod för att bedömas såsom ”väsentligt” eller ”fullständigt” genomfört.

Stjärnmärkta åtaganden kan förlora sin stjärnstatus om de inte är väsentligt eller fullständigt slutförda vid slutet av handlingsplanens genomförandeperiod.

Sveriges handlingsplan innehöll ett stjärnåtagande: Åtagande I (programmet ”Digitalt först”).

Tabellerna i detta avsnitt är bara en del av den mängd information som IRM samlar in under sin rapporteringsprocess. För fullständiga data för Sverige, se OGP Explorer på:

www.opengovpartnership.org/explorer.

Om ”Har det öppnat upp statsförvaltningen?”

För att återge förändringar i regeringens praxis introducerade IRM i sin slutrapport en ny variabel: ”Har det öppnat upp statsförvaltningen?”. Denna variabel försöker gå bortom mätresultat och se hur regeringens praxis har förändrats som ett resultat av att åtaganden har genomförts.

Formuleringen av vissa OGP-åtaganden är otydlig och/eller inte tydligt relevant för OGP-värden men åstadkommer ändå betydande politiska reformer. I andra fall verkar åtaganden relevanta och ambitiösa men misslyckas med att öppna upp statsförvaltningen. Variabeln ”Har det öppnat upp statsförvaltningen?” försöker fånga in dessa subtila detaljer.

Variabeln ”Har det öppnat upp statsförvaltningen?” utvärderar förändringar i regeringspraxis med hjälp av följande spektrum:

- Förvärrat: Regeringens öppenhet förvärras som ett resultat av åtagandet.
- Ändrades inte: Inga förändringar i regeringspraxis.
- Marginell förändring: En del förändringar men mindre betydande med avseende på dess inverkan vad gäller öppenhet.
- Väsentligt: Ett steg framåt för öppenhet av statsförvaltningen inom det relevanta politiska området, men fortfarande begränsat i omfattning eller skala.
- Enastående: En reform som har omvandlat verksamheten i det relevanta politiska området genom att öppna upp statsförvaltningen.

För att bedöma denna variabel etablerar forskare status quo i början av handlingsplanen. De bedömer sedan resultaten såsom genomförda vad gäller förändringar i offentlig öppenhet.

Läsare bör uppmärksammas på variabelns begränsningar. IRM-slutrapporten utarbetas bara några månader efter slutet av genomförandecykeln. Variabeln fokuserar på resultat som kan observeras i offentlig öppenhet vid slutet av den tvååriga genomförandeperioden. Rapporten och variabeln avser

inte att bedöma långtidseffekter på grund av de komplicerade metodrelaterade konsekvenserna och tidsramen för rapporten.

---

¹ IRM Procedurhandbok, <http://www.opengovpartnership.org/about/about-irm>.

² Den internationella expertpanelen ändrade detta kriterium 2015. För mer information, besök <http://www.opengovpartnership.org/node/5919>.

Genomförande av åtaganden

Allmän översikt över åtaganden

Som medlemmar i OGP måste dessa länder göra åtaganden i en tvåårig handlingsplan. Tabellerna nedan sammanfattar implementeringsnivån vid slutet av tvåårsperioden och framsteg vad gäller variabeln "Har det öppnat upp statsförvaltningen?" Vad gäller åtaganden som slutfördes efter halva tiden av handlingsplanen finns en sammanfattning av resultaten i denna rapport, men fokus ligger på en analys av variabeln "Har det öppnat upp statsförvaltningen?" För ytterligare detaljer gällande dessa åtaganden, se Sveriges IRM-lägesrapport (2018).

Sveriges tredje handlingsplan omfattade fyra åtaganden. Åtagandena 1 och 2 fokuserade på e-förvaltning och återanvändning av information från den offentliga sektorn, två närliggande ämnen. Båda åtagandena faller under Finansdepartementets mandat. Åtagande 3 fokuserade på bistånd och genomfördes av Utrikesdepartementet. Åtagande 4 handlar om en förstärkt dialog med det civila samhället i en bredare utsträckning.

Tabell 4: Bedömning av framsteg vad gäller åtaganden

Översikt	Specificitet				Relevans i förhållande till OGP-värde				Potentiell inverkan				Slutförande		Halvtid		Har det öppnat upp statsförvaltningen?				
	Ingen	Låg	Medel	Hög	Tillgång till information	Medborgardeltagande	Ansvarsskyldighet	Teknologi och innovation gällande transparens och ansvarsskyldighet	Ingen	Begränsad	Måttlig	Omvälvande	Inte påbörjad	Begränsat	Väsentligen	Slutförd	Förvärrat	Ändrades inte	Marginell förändring	Väsentligt	Enastående
1. Programmet "Digitalt först"			✓		✓	✓					✓				✓				✓		
2. Tillgång till offentliga förvaltningsdokument			✓		✓		✓		✓						✓	✓				✓	
3. Biståndseffektivitet	✓				✓	✓				✓			✓	✓					✓		
4. Dialog med CSO:er			✓			✓				✓					✓	✓			✓		

I. Programmet ”Digitalt först”

Åtagandetext:

Programmet ”Digitalt först” är utformat för att genomföra målen för regeringens strategi ”Med medborgaren i centrum”¹ och är strukturerat kring tre fokusområden: styrning, smarta lösningar och infrastruktur.

Huvudsakliga aktiviteter:

- Förbättra styrning av aktiviteter gällande förvaltningen som helhet relaterade till öppen förvaltning. Detta inkluderar en ny enhet avsedd för e-förvaltning samt förbättrade ramverk för uppföljning och riktmärken.
- Specifika regeringsuppdrag till sju pilotmyndigheter i fyra sektorer som behöver extra styrning. Följande värdekedjor har valts ut att fokusera på: smartare planerings- och byggnadsprocesser, en smartare livsmedelskedja, smartare användning av miljöinformation och förenklat entreprenörskap. Dessa myndigheter är tvungna att arbeta med öppna data, datamognad och öppen innovation.
- Pilotmyndigheterna kallas till regeringens råd för digital omvandling av den offentliga sektorn. Rådet håller ett ”öppet råd” en gång om året för att få råd från ledare inom digital förändring i civilsamhället samt från företag och medborgare.
- En överenskommelse har träffats med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) att stärka samarbetet kring e-förvaltning och öppen förvaltning. Avtalet innehåller ett åtagande från SKL att utse pilotkommuner i de fyra utvalda sektorerna.
- Spontana aktiviteter i form av labbar, hackathons, teknologimässor och innovationsnav som växer fram utifrån Sveriges nuvarande digitala omvandling stöds av exempelvis Vinnova.

Ansvarig institution: Finansdepartementet

Institutioner som tillhandahåller stöd: Regeringskansliet, Ekonomistyrningsverket, Lantmäteriet, Boverket, Livsmedelsverket, Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Tillväxtverket, Bolagsverket, Riksarkivet, eGovlab, Stockholms universitet, Sveriges Kommuner och Landsting.

Startdatum: 2015

Slutdatum: 2018

Redaktionell not: Observera att åtagandetexten har förkortats på grund av utrymme. För texten i helhet, se den svenska handlingsplanen 2016–2018:

<https://www.opengovpartnership.org/documents/sweden-third-national-action-plan2016-2018>

Översikt	Specificitet	Relevans i förhållande till OGP-värde	Potentiell inverkan	Slutförande	Halvtid	Har det öppnat upp statsförvaltningen?
					Slututvärdering	

	Ingen	Låg	Medel	Hög	Tillgång till information	Medborgardeltagande	Ansvarsskyldighet	Teknologi och innovation gällande transparens och ansvarsskyldighet	Ingen	Begränsad	Måttlig	Omvälvande	Inte påbörjad	Begränsat	Väsentligen	Slutförd	Förvärrat	Ändrades inte	Marginell förändring	Väsentligt	Enastående
⊕ I. Generellt			✓		✓	✓						✓			✓				✓		

Redaktionell anmärkning: Detta åtagande såsom det är skrivet är tydligt relevant i förhållande till OGP-värden, har en omvälvande potentiell effekt och är väsentligen eller helt och hållet genomfört och kan därmed kvalificera för att räknas som ett stjärnmärkt åtagande.

Åtagandets mål

Offentliga myndigheter i Sverige är generellt i framkanten inom digitala offentliga tjänster. Det finns emellertid en ökande polarisering bland mindre digitalt mogna och mer digitalt mogna myndigheter och kommuner.² En av de viktigaste utmaningarna framöver är att förbättra digital styrning³ och samordning.⁴ För detta ändamål lanserade regeringen ett program för digital innovation inom den offentliga sektorn, "Digitalt först", som löper från 2015 till 2018.⁵ Detta åtagande syftar till att:⁶

- Utveckla smartare och mer innovativa digitala tjänster genom mandat till sju pilotmyndigheter i fyra sektorer att arbeta med öppna data, datamognad och öppen innovation.⁷
- Förbättrad styrning genom att inrätta nya organ för att stödja digitaliseringen, inklusive ett forum för flerpartssamordning, "Rådet för digitaliseringen av det offentliga Sverige", som inrättades 2015.⁸ Rådet består av representanter från myndigheter,⁹ kommuner och landsting, inklusive de ovan nämnda pilotorganen. Dess uppgift är att diskutera strategiska frågor, identifiera utmaningar under genomförandet av "Digitalt först" samt föreslå riktade åtgärder till civilministern.^{10 11}

Status

Halvtidsutvärdering: Väsentligen

Detta åtagande var nästan klart redan vid halvtidsutvärderingen. Alla sju pilotmyndigheter lämnade in sina första rapporter till regeringen i augusti 2016 (Milstolpe 1.1) och slutrapporterna (Milstolpe 1.2) beräknas vara klara den 28 februari 2019. Målet var att Rådet för digitaliseringen av det offentliga Sverige skulle sammanträda fyra gånger om året (milstolpe 1.3). Emellertid ägde endast två möten rum.¹² Det första mötet ägde rum i november 2016 under konferensen "DigiGov" (Öppna rådet, se Milstolpe 1.4). Under det andra mötet, som ägde rum i maj 2017, diskuterade rådets medlemmar (i) den av regeringen beställda rapporten om effektiv hantering av digitala tjänster; (ii) ett förslag om att konsolidera ansvaret för digitaliseringsfrågor i en enskild organisation;¹³ samt (iii) ett gemensamt mål för utvecklingen av den digitala infrastrukturen.¹⁴

Det första årliga Öppna rådet (Milstolpe 1.4) ägde rum i november 2016 under det årliga DigiGov-mötet.¹⁵ Det Öppna rådet genomfördes i workshop-format och fokuserade på medborgarcentrerad

utveckling. Rådet för digitaliseringen av det offentliga Sverige diskuterade sedan den återkopplingen de fick från det Öppna rådet under sitt ordinarie sammanträde (se ovan).¹⁶ För mer information, se IRM:s halvtidsutvärdering 2016–2018.¹⁷

Slututvärdering: Väsentligen

De slutliga rapporterna från pilotmyndigheterna (Milstolpe 1.2) kommer inte vara klara förrän i februari 2019. En av myndigheterna, Lantmäteriet, lämnade emellertid in sin slutrapport redan i januari 2018.¹⁸

Rådet för digitaliseringen av det offentliga Sverige förväntades sammanträda fyra gånger om året (Milstolpe 1.3). Rådet höll tre möten under rapportperioden (se nedan). Det fjärde mötet ägde inte rum på grund av allmänna val i september 2018.¹⁹

- (1) I september 2017 för att diskutera budgetpropositionen vad gäller digitaliseringen av den offentliga sektorn.
- (2) I januari 2018 för att diskutera OECD:s granskning av Sveriges digitala styrning, återkoppling från det Öppna rådet som hölls i december 2017 samt de juridiska förutsättningarna för samordning av digital förvaltning.
- (3) I maj 2018 för att diskutera det praktiska arrangemanget för den nya myndigheten för digital förvaltning (DIGG) samt regeringens uppgift vad gäller grunddata och informationsutbyte.

Det årliga Öppna rådet (Milstolpe 1.4) ägde rum under DigiGov-konferensen den 5 december 2017 och fokuserade på styrning av digitaliseringen.²⁰ Syftet var att ta fram konkreta förslag gällande digital omvandling.²¹ Cirka 200–300 deltagare som företrädde statliga, kommunala, privata och civilsamhällessektorer deltog i de fyra seminarier som anordnades av det Öppna rådet, vilka behandlade:²² 1) förbättrad styrning av Sveriges digitalisering, 2) regeringens åtaganden gällande öppna data och datastyrd innovation, 3) Innovation Lab, och 4) samarbetsinitiativ och digital infrastruktur.²³

IRM-forskaren deltog i Öppna rådet 2017 och noterade ett antal begränsningar, bland annat att de flesta föreslagna idéerna försvann i samrådsprocessen. Å andra sidan hade alla deltagare möjlighet att uttrycka sina idéer i små arbetsgrupper, och deltagarna var kompetenta och lyssnade på varandra.

Med tanke på att milstolparna 1.1, 1.3 och 1.4 kan anses vara slutförda, konstaterar IRM-forskaren att åtagandet i allmänhet är väsentligen fullbordat vid slutet av handlingsplanperioden.

Har det öppnat upp statsförvaltningen?

Tillgång till information: Marginell förändring Medborgardeltagande: Ändrades inte

Sverige har under flera år stött på vissa problem gällande digital hantering och samordning. En studie av Ekonomistyrningsverket (ESV) fann att framstegen mot digitaliseringen inom den offentliga sektorn varierar betydligt mellan olika statliga och kommunala organisationer: det finns en del föregångare som har kommit långt medan merparten släpar efter.²⁴ Enligt handlingsplanen syftade detta åtagande till att öka tillgången till information genom återanvändning av öppna data samt genom att låta externa aktörer tillhandahålla statliga digitala tjänster. Uppdragen till pilotorganen inom ramen för programmet ”Digitalt först” har lett till vissa förbättringar när det gäller tillgång till information. Flera myndigheter har släppt stora mängder av öppna data, till exempel släppte Lantmäteriet i september 2017 öppna geografiska data enligt CC0-licens²⁵ (vilket innebär att Lantmäteriet har avstått från alla rättigheter)²⁶ och i juli 2018 släppte Naturvårdsverket data som ska underlätta navigering i skyddade områden (till exempel för att hitta cykelleder och toaletter) som kan användas fritt i proprietära applikationer.²⁷ Lantmäteriet menar emellertid att viktiga hinder kvarstår, exempelvis ett fragmenterat och delvis analogt utbud av information. Detta förhindrar tillgång till information, leder till onödigt dubbelarbete för intressenter och resulterar i en ojämn utveckling när det gäller öppna data.²⁸

Det Öppna rådet riktade sig direkt till OGP-värdet och förbättrade i praktiken möjligheten för berörda parter att informera Rådet för digitaliseringen av det offentliga Sverige. Feedback från

deltagarna dokumenterades av workshopordförandena och diskuterades av rådet,²⁹ men deltagandeprocessen var inte särskilt effektiv (se ovanstående avsnitt).

Bör åtagandet fullföljas?

När denna rapport färdigställdes (september 2018) hade Sverige ännu inte utvecklat sin fjärde handlingsplan. Efter en skrivbordsundersökning och intervjuer med intressenter rekommenderar IRM-forskaren att förbättra den nationella samordningen när det gäller tillgång till grundläggande information från den offentliga sektorn³⁰ samt att investera i kompetenser som krävs för digitalisering i den offentliga sektorn.³¹

---

¹ Med medborgaren i centrum. Regeringens strategi för en digitalt samverkande statsförvaltning. Diarienummer: N2012.37, <http://www.regeringen.se/informationsmaterial/2012/12/n2012.37>

² Magnus Enzell (Finansdepartementet), kommentar till IRM-rapporten, december 2018.

³ Riksrevisionens RiR 2016:14.

⁴ PROP. 2016/17:1 UTGIFTSOMRÅDE 22, s. 100–102,

<http://www.regeringen.se/4a6638/contentassets/e926a751d9eb4c978c4d892c659ebc8e/utgiftsomrade-22-kommunikationer>

⁵ ESV, 19 dec. 2017, <http://www.esv.se/effektiv-statsforvaltning/digitalisering/digitalt-forst/>

⁶ <http://www.naringsbloggen.se/digitalt-forst/2016/04/28/ett-program-for-digital-fornyelse-av-det-offentliga-sverige/>

Finansdepartementet verkar ha avslutat denna blogg.

⁷ Regeringskansliet, 29 okt. 2015, <http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/10/nu-digitaliserar-vi-det-offentliga-sverige/>

⁸ Rådet lanserades den 29 oktober 2015.

⁹ Rådet består av generalsekreterare/kommunala ordförande som har valts till rådsmedlemmar. Därigenom finns det även ett mandat att representera deras respektive organisation. Sumbat Sarkis (Finansdepartementet), kommentar till utkastet av IRM-rapporten, december 2018.

¹⁰ Ibid.

¹¹ Magnus Enzell (Finansdepartementet), intervju med IRM-forskaren, 4 augusti 2017.

¹² Mötet 29–30 november 2016 (<http://digitaltforst.se/lyckat-toppleddarforum-och-oppet-rad-genomfordes-pa-digigov-29-30-november>) och 10 maj 2017 (<http://digitaltforst.se/delbetankandet-digitalforvaltning-nu-pa-agendan-under-dagens-radsmote>).

¹³ Delrapporten om konsolidering av ansvaret för den digitala omvandlingen av den offentliga sektorn offentliggjordes den 15 mars 2017 och slutrapporten den 31 december 2017. "Utredningen om effektiv styrning av nationella digitala tjänster i en samverkande förvaltning" (N 2016:01); "Regeringen utreder hur digitaliseringen i den offentliga sektorn kan stärkas genom att samla ansvaret hos en myndighet" (Regeringskansliet, 2 dec. 2016),

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/12/regeringen-utreder-hur-digitaliseringen-i-den-offentliga-sektorn-kan-starkas-genom-att-samla-ansvaret-hos-en-myndighet/>

¹⁴ <http://digitaltforst.se/delbetankandet-digitalforvaltning-nu-pa-agendan-under-dagens-radsmote/>

¹⁵ DigiGov organiseras av SKL i samarbete med regeringen och är en plats för att diskutera samhällsutveckling baserad på digitalisering. DigiGovs hemsida: <http://digigov.se/>

¹⁶ Se mer information i IRM-halvtidsutvärderingen (2018).

¹⁷ OGP-åtagande: <https://www.opengovpartnership.org/commitment/01-citizen-centered-e-government>

¹⁸ Lantmäteriet (januari 2018), <https://www.geodata.se/globalassets/dokumentarkiv/styrning-och-uppfoljning/geodatastrategi/slutrapport-digitalt-forst.pdf>

¹⁹ Sumbat Sarkis (Finansdepartementet), kommentar till utkastet av IRM-rapporten, december 2018.

²⁰ DigiGov, 5 december 2017, <http://digitalainvesteringar.se/aktuellt/kom-och-ge-rad-till-regeringen-om-hur-styrningen-av-det-offentliga-sveriges-digitalisering-kan-forbattras/>

²¹ <https://digigov.se/oppna-radet/>

²² E-post från Sumbat Sarkis, Finansdepartementet, 14 september, 2018.

²³ <https://digigov.se/oppna-radet/>

²⁴ ESV (mars 2018), <https://www.esv.se/publicerat/publikationer/2018/digitaliseringen-av-det-offentliga-sverige--en-uppfoljning/>

²⁵ "Creative Commons CC Zero License (cc-zero)" (22 juli 2018), <http://opendefinition.org/licenses/cc-zero/>. CC0 rekommenderas av Free Software Foundation som den bästa metoden för att frigöra mjukvara till allmänheten. ("Various Licenses and Comments about Them" (Free Software Foundation, 27 June 2018), <https://www.gnu.org/licenses/license-list.html>).

²⁶ Geoforum Sverige (14 augusti 2017), <https://geoforum.se/nyheter/266-oppna-data/3173-nu-bli-det-enklare-att-anvaenda-lantmaeteriets-oppna-data>

²⁷ Geoforum Sverige, 16 juli 2018, <https://geoforum.se/nyheter/266-oppna-data/3484-naturvardsverket-slapper-oppna-data-som-forenklar-friluftslivet>

---

²⁸ Lantmäteriet (januari 2018), <https://www.geodata.se/globalassets/dokumentarkiv/styrning-och-uppfoljning/geodatastrategin/slutrapport-digitalt-forst.pdf>

²⁹ E-post från Sumbat Sarkis, Finansdepartementet, 14 september 2018.

³⁰ Lantmäteriet (januari 2018), <https://www.geodata.se/globalassets/dokumentarkiv/styrning-och-uppfoljning/geodatastrategin/slutrapport-digitalt-forst.pdf>

³¹ ESV (mars 2018), <https://www.esv.se/publicerat/publikationer/2018/digitaliseringen-av-det-offentliga-sverige--en-uppfoljning/>

2. Öka tillgången till handlingar från offentlig förvaltning

Åtagandetext:

Offentlig information bör vara lätt att komma åt och vidareutnyttja. I synnerhet öppna data kan bidra till lösningar gällande morgondagens utmaningar. I slutändan kan detta leda till att entreprenörer och företag finner innovativa lösningar som skapar nya arbetstillfällen. Ett ökat vidareutnyttjande av offentliga data innebär större öppenhet och transparens. Det ökar även förutsättningarna att utveckla bättre eller nya tjänster till förmån för enskilda individer, företag och staten i sig. Detta kan resultera i nya branscher och företag, vilket i sin tur resulterar i ökad sysselsättning. Ett enhetligt arbetssätt kan även leda till framtida kostnadsbesparingar för myndigheter och för staten som helhet. Målet är att öka tillgången till offentlig information. Aktuella initiativ beskrivs ovan. Sammanfattningsvis har Sverige tagit ytterligare ett steg för att främja öppna data.

Huvudsakliga aktiviteter:

- Fortsätta att underlätta åtgärder för att främja myndigheters vidareutnyttjande av handlingar från offentlig förvaltning på olika nivåer.
- Stödja initiativ relaterade till projekt tillsammans med EU-kommissionen.
- Förbättra övergripande uppföljning och övervakning, inklusive att även fortsättningsvis systematiskt kräva att myndigheter rapporterar om sina insatser gällande vidareutnyttjande av handlingar från offentlig förvaltning.
- Underlätta och samordna myndighetsinformation i en gemensam portal och i enlighet med nationella riktlinjer.

Ansvärgivande institution: Finansdepartementet

Institutioner som tillhandahåller stöd: Riksarkivet, Statskontoret, Konkurrensverket, Lantmäteriet och Vinnova.

Startdatum: 2015

Slutdatum: 2019

Översikt	Specificitet				Relevans i förhållande till OGP-värde			Potentiell inverkan		Slutförande		Har det öppnat upp statsförvaltningen?										
	Ingen	Låg	Medel	Hög	Tillgång till information	Medborgardeltagande	Ansvarsskyldighet	Teknologi och innovation gällande transparens och ansvarsskyldighet	Ingen	Begränsad	Måttlig	Omvälvande	Inte påbörjad	Begränsat	Väsentligen	Slutförd	Förvärrat	Ändrades inte	Marginell förändring	Väsentligt	Enastående	
2. Generellt			✓		✓			✓		✓					✓					✓		

2.1. Systematiska rapporter gällande myndigheters arbete med att publicera data och offentliga handlingar	✓					Oklart	✓			✓							
2.2. Deltar i EU-kommissionens arbete gällande DCAT-AP			✓		✓			✓						✓			
2.3. Utvärdering av vidareutnyttjande av data och offentliga handlingar av Statskontoret				✓	✓				✓					✓			
2.4. Riksarkivet ska underlätta för myndigheter vad gäller publicering av data och offentliga handlingar			✓		✓				✓					✓			

Åtagandets mål

Sveriges placering i ett flertal internationella index har sjunkit under de senaste åren, bland annat i Open Data Barometer¹ och Global Open Data Index.² Detta åtagande syftar till att förbättra återanvändningen av information från den offentliga sektorn (public sector information – PSI) genom att öka informationsutbudet. De fyra milstolparna syftade till att underlätta och följa upp återanvändningen av PSI, liksom anpassningen till EU:s standarder för publicering av data.

Status

Halvtidsutvärdering: Väsentligen³

I juni 2016 gav regeringen Riksarkivet i uppdrag att hjälpa myndigheter gällande publiceringen av PSI (Milstolpe 2,4), d.v.s. utveckling av riktlinjer och handledning om hur man samlar in och publicerar PSI, samt att utveckla den nationella öppna dataportalen (opnadata.se).⁴ Riksarkivet skulle slutföra dessa aktiviteter senast den 31 december 2018 och rapportera till regeringen senast den 31 januari 2019.⁵ Vidare skulle Statskontoret utvärdera det övergripande regeringsmandatet gällande återanvändning av PSI (Milstolpe 2.3) samt publicera en rapport senast den 19 januari 2018.⁶

Sverige syftade också till att delta i EU-kommissionens arbete med DCAT-AP (Milstolpe 2.2). DCAT-applikationsprofilen för dataportaler är en specifikation för att beskriva data från den offentliga sektorn⁷ och DCAT-AP skulle kunna spela en viktig roll för att förverkliga den paneuropeiska dataportalen.⁸ Vid tidpunkten för IRM:s halvtidsrapport utarbetade Riksarkivet riktlinjer för hur man skapar och publicerar PSI-listor enligt DCAT-AP-formatet för att stödja samordnad utveckling och publicering av listor i Sverige.⁹ Dessutom finansierade Vinnova projekt som möjliggör för

organisationer att snabbt komma igång med publicering av metadata i enlighet med DCAT-AP på portalen opnadata.se¹⁰ samt en "Open Data Sandbox" som underlättar DCAT-AP-validering, testning och kontroll på nätet.¹¹ För mer information, se IRM:s halvtidsrapport 2016–2018.¹²

Slututvärdering: Slutfört

Riksarkivet avslutade sitt uppdrag i förväg och slutrapporten lämnades in redan den 27 juni 2018.¹³ Den nya myndigheten för digital förvaltning (DIGG) tog över arbetet med öppna data den 1 september 2018.¹⁴ Den utvärdering av vidareutnyttjande av offentliga data som utfördes av Statskontoret (Milstolpe 2.3) publicerades 10 dagar före tidsfristen den 9 januari 2018.¹⁵

Milstolpe 2.2, som fokuserar på att delta i EU-kommissionens arbete med DCAT-AP, är också slutfört. Riksarkivet utvecklade en nationell anpassning av DCAT-AP-specifikationen. Flera offentliga myndigheter har betonat att det är besvärligt att beskriva öppna data enligt DCAT-AP-specifikationen innan publicering (ett villkor för att deras öppna data ska synas på öppna dataportalen). Därför har Riksarkivet undersökt möjligheten att utveckla ett verktyg som skulle hjälpa myndigheterna att beskriva data genom att hålla ett hackathon och genom att vidareutveckla den befintliga källkoden.¹⁶ Dessutom har Vinnova-finansierade projekt som syftar till att underlätta användningen av DCAT-AP, inklusive "Open Data Sandbox", genomförts.¹⁷

Har det öppnat upp statsförvaltningen?

Tillgång till information: Väsentligt

Genomförandet av detta åtagande har underlättat öppnandet och återanvändningen av PSI och har lett till en stor förändring vad gäller regeringens praxis. Sverige har ökat både mängden PSI-data som publicerats och antalet besökare på den nationella öppna dataportalen. Enligt EU-kommissionen har Sverige nått "portalmognad" och är nu en så kallad "fast tracker" inom öppna data.¹⁸

Riksarkivet har vidareutvecklat den nationella öppna dataportalen och har nästan tredubblat antalet datamängder sedan IRM-forskarens senaste kontroll (från 494 i juli 2017 till 1432 i augusti 2018).¹⁹ Antalet organisationer som publicerade datalänkar på portalen ökade också under samma period från 19 till 33.²⁰ De fyra största aktörerna som lägger ut data har alla lagt ut mer än 100 dataset, medan vid den sista kontrollen (i juli 2017) hade endast en organisation lämnat länkar till över 100 dataset.²¹ Antalet unika besökare per månad ökade från 330 (2016)²² till 2000 (2017) och portalen innehåller 90–99 procent öppet licensierade dataset.²³

Portalen tillåter sökning av dataset och det finns möjlighet att ge feedback och föreslå dataset.²⁴ Enligt den Europeiska dataportalen (som upprätthålls av EU-kommissionen), som mäter ländernas mognad vad gäller öppna data, har Sverige gått från att vara en "follower" till en "fast tracker" mellan 2016 och 2017.²⁵ Sverige ligger något över EU-genomsnittet vad gäller "portalmognad" men under genomsnittet vad gäller policy, användning och påverkan gällande öppna data.²⁶ Detta tyder på att tillgången till PSI har ökat, även om mer behöver göras för att öka återanvändningen av denna information, inklusive att ta fram en strategi som beskriver de långsiktiga prioriteringarna och de nödvändiga åtgärderna vad gäller öppna data.

Statskontorets utvärdering konstaterade att möjligheterna till vidareutnyttjande av PSI har förbättrats under de senaste åren men att det generellt sett har gått långsamt. Fler initiativ behövs för att stimulera nationella och lokala myndigheter att utvecklas i sitt arbete med mer ambitiösa mål. Många myndigheter är fortfarande osäkra på hur man underlättar för öppna data och saknar konkreta incitament för att driva arbetet framåt. Endast ett antal spjutspetsar inom den offentliga förvaltningen har gjort verkliga framsteg.²⁷ Ansvar för att främja PSI samt att hjälpa myndigheter att publicera öppna data kommer att överföras till den nya myndigheten (DIGG), vilket betyder att DIGG kommer att överta alla de tillfälliga uppdrag som tidigare har givits till olika myndigheter.²⁸

Bör åtagandet fullföljas?

När denna rapport skrevs (i september 2018) hade Sverige inte utarbetat sin fjärde handlingsplan. För att åtagandet ska framskrida håller IRM-forskaren med om Statskontorets rekommendationer att regeringen borde ta itu med resursbrister, ta itu med de systematiska problemen som hindrar tillgång till information samt hjälpa myndigheter att identifiera relevant information. I synnerhet behöver mindre kommuner som inte har börjat arbeta med att göra information tillgänglig stöd för att förbättra juridiska och tekniska kompetenser som skulle hjälpa dem att komma igång.²⁹

---

¹ "Open Data Barometer" (World Wide Web Foundation, 2016),

http://opendatabarometer.org/?_year=2016&indicator=ODB

² "Global Open Data Index – Place overview" (Open Knowledge Network, 2016/2017), <https://index.okfn.org/place/?filter-table=swed>

³ Observera att Milstolpe 2.1 "Systematiska rapporter från myndigheter arbetar med att publicera data och offentliga handlingar" var oklar vad gäller dess mål och potentiella effekter i handlingsplanen. Dess mål är oklara trots intervjuer med intressenter. Källa: Magnus Enzell, Finansdepartementet, intervju med IRM-forskaren, 3 augusti 2017. Se även intervjuhänvisningar i halvtidsrapporten för perioden 2016–2018.

⁴ Regeringens uppdrag startade den 16 juni 2016 (Regeringskansliet, 1 juli 2016),

<http://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2016/07/uppdrag-till-riksarkivet-att-framja-statliga-myndigheters-arbete-med-att-tillgangliggöra-data-for-vidareutnyttjande/>

⁵ 1 juli 2016.

⁶ Regeringskansliet, S2014/3536 (2 april 2015), www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2014/04/s20143536sfo/

⁷ DCAT-AP tillhandahåller information om datakällor (d.v.s. metadata), beskriver datakällans format, vem som ansvarar för att publicera den och under vilka förhållanden data kan användas. Detta möjliggör portalsökningar efter dataset och gör data från den offentliga sektorn mer sökbar över gränser och mellan sektorer. "DCAT Application Profile for Data Portals in Europe – Final" (EU-kommisionen, 2014), https://joinup.ec.europa.eu/asset/dcat_application_profile/asset_release/dcat-application-profile-data-portals-europe-final

⁸ För mer information, se IRM:s halvtidsrapport 2014–2015.

⁹ Riksarkivet (2016), http://www.vidareutnyttjande.se/wp-content/uploads/2017/08/Anv%C3%A4ndarbehov_rapport.pdf

¹⁰ Metasolutions projekt implementerades under perioden 2015–2016.

<http://www2.vinnova.se/sv/misc/Utllysningar/Effekta/Oppna-datakallor/>

¹¹ Vinnova, <https://entryscale.com/project/vinnova/>

¹² OGP, Re-use of Public Administration Documents and Open Data, <https://www.opengovpartnership.org/commitment/02-re-use-of-public-administration-documents-and-open-data>

¹³ Slutrapport, Riksarkivet, <https://opnadata.se/wp-content/uploads/2018/06/Slutrapport-regeringsuppdrag-Riksarkivet-180627.pdf>

¹⁴ Geoforum Sverige, <https://geoforum.se/nyheter/266-oppna-data/3483-riksarkivet-lamnar-slutrapport-om-regeringsuppdraget-kring-oppna-data>

¹⁵ Statskontoret, <http://www.statskontoret.se/globalassets/publikationer/2018/201802.pdf>

¹⁶ Slutrapport, Riksarkivet, <https://opnadata.se/wp-content/uploads/2018/06/Slutrapport-regeringsuppdrag-Riksarkivet-180627.pdf>

¹⁷ Vinnova, <https://entryscale.com/project/vinnova/>

¹⁸ European Data Portal, Open data maturity dashboard, 24 augusti 2018,

<https://www.europeandataportal.eu/en/dashboard#tab-detailed>

¹⁹ IRM-forskaren verifierade antalet tillgängliga dataset under datainsamlingen för den andra IRM-slutrapporten den 24 augusti 2017, <https://registrera.opnadata.se/status/overview>

²⁰ IRM-forskaren verifierade antalet tillgängliga dataset under datainsamlingen för den andra IRM-slutrapporten den 24 augusti 2017, <https://registrera.opnadata.se/status/overview>

²¹ Den 17 juli 2017 hade Naturvårdsverket lagt ut 256 dataset medan nummer två, Skatteverket, endast hade lagt ut 33 dataset.

²² "Sweden – Overview", European Data Portal, https://www.europeandataportal.eu/sites/default/files/country-factsheet_sweden.pdf

²³ "Sweden – Overview", European Data Portal, https://www.europeandataportal.eu/sites/default/files/country-factsheet_sweden_2017.pdf

²⁴ Öppna dataportal, <https://opnadata.se>

²⁵ Europeiska dataportalens ranking har fyra kategorier: beginner, follower, fast tracker och trend setter,

<https://www.europeandataportal.eu/en/dashboard#tab-detailed>

²⁶ European Data Portal, <https://www.europeandataportal.eu/en/dashboard#tab-detailed>

²⁷ Statskontorets utvärdering (Milstolpe 2.3.) som publicerades den 9 januari 2018,

<http://www.statskontoret.se/globalassets/publikationer/2018/201802.pdf>

²⁸ DIGG:s webbplats: <https://www.digg.se/utveckling--innovation/oppna-data-och-datadriven-innovation>

²⁹ <http://www.statskontoret.se/globalassets/publikationer/2018/201802.pdf>

3. Förbättrade möjligheter för dialog och insyn i biståndsgenomförande och biståndsstyrning

Åtagandetext:

Åtagandet om förbättrade möjligheter för dialog och insyn i biståndsgenomförande och biståndsstyrning syftar till att öka kunskap och deltagande. Ökad kunskap och engagemang hos flera aktörer skapar bättre möjligheter till ansvarstagande och främjar nytänkande. Ökad öppenhet kan även minska utrymmet för korruption och missbruk av resurser. Åtagandet kommer huvudsakligen att uppnås genom att stärka kanaler för dialog och feedback gällande biståndsgenomförande och biståndsstyrning tillsammans med olika delar av samhället.

Huvudsakliga aktiviteter:

- Främja självständighet och oberoende genom att arbeta för en gynnsam miljö för civilsamhällesorganisationer, trygga deras självständighet att utföra sina egna aktiviteter samt främja deras roll som kollektiva röster och opinionsbildare. [Milstolpe 3.1: Främja civilsamhällesorganisationers roll som kollektiva röster och opinionsbildare i Sverige och internationellt.]
- Upprätthålla en god dialog genom att informera och rådgöra med civilsamhället på ett tidigt stadium gällande kommande strategier, viktiga beslut eller förändringar i det svenska utvecklingssamarbetet. [Milstolpe 3.4: Rådgör med civilsamhället inför övergripande och viktiga beslut gällande svensk biståndspolitik; Milstolpe 3.3: Skapa utrymme för civilsamhället att föra en dialog och utveckla informationsutbyten gällande olika politiska frågor.]
- Främja kvalitet i utvecklingssamarbetet genom att bedriva fortlöpande utvärdering och forskning gällande utvecklingssamarbete, sprida kunskap och arbeta för ökad effektivitet inom bistånd och utveckling samt arbeta för ökat bistånd och utveckling. [Ingen motsvarande milstolpe.]
- Främja en långsiktig strategi och hållbarhet i utvecklingssamarbetet genom att säkerställa tydliga och långsiktiga förutsättningar för civilsamhällesorganisationer att bedriva sin verksamhet. [Milstolpe 3.2: Arbeta med att skapa en gynnsam miljö för civilsamhällesorganisationer att verka i Sverige och internationellt.]
- Vidta åtgärder för att öka öppenhet och transparens i utvecklingssamarbete genom:
  - att arbeta inom dessa områden på bilateral, multilateral och EU-nivå
  - när detta är relevant ge civilsamhällesorganisationer tillgång till kontakter, information och kunskap inom området utvecklingssamarbete
  - stärka ett fritt och öppet utbyte av idéer gällande utvecklingssamarbete
  - bekämpa korruption inom ramarna för hantering av svenska biståndsmedel samt ställa krav på och stödja samarbetspartners insatser att bekämpa korruption
  - främja öppenhet i relationer och dialog mellan regeringen och civilsamhällesorganisationer
- Applicera en mångfaldsprincip genom att främja en mångfald av civilsamhällesorganisationer samt visa nya civilsamhällesaktörer öppenhet och utvecklingssamarbetemetoder. [Ingen motsvarande milstolpe.]
- Fortsätta utveckla rutiner för hantering av rapporter om misstänkt korruption och andra klagomål som påverkar svenska biståndsmedel. [Ingen motsvarande milstolpe.]

Ansvarig institution: Utrikesdepartementet

Institutioner som tillhandahåller stöd: Regeringskansliet, inklusive utlandsbeskickningar och berörda myndigheter som har ett övergripande ansvar för svenskt statligt finansierat utvecklingssamarbete.

Startdatum: 2015

Slutdatum: Inget för merparten av milstolpar

Översikt	Specificitet				Relevans i förhållande till OGP-värde				Potentiell inverkan				Slutförande		Halvtid		Har det öppnat upp statsförvaltningen?				
	Ingen	Låg	Medel	Hög	Tillgång till information	Medborgardeltagande	Ansvarsskyldighet	Teknologi och innovation gällande transparens och ansvarsskyldighet	Ingen	Begränsad	Måttlig	Omvälvande	Inte påbörjad	Begränsat	Väsentligen	Slutförd	Förvärrat	Ändrades inte	Marginell förändring	Väsentligt	Enastående
3. Generellt		✓			✓	✓					✓			✓					✓		
Milstolpe 1: Det civila samhällets dialog och utbyte		✓				✓					✓				✓						
Milstolpe 2: Rådfråga det civila samhället om biståndspolitik en		✓				✓					✓				✓						
Milstolpe 3: Mångfaldsprincipen		✓				✓					✓		✓								
Milstolpe 4: Ge det civila samhället tillgång till information		✓			✓						✓			✓							
Milstolpe 5: Utvärderingar och forskning		✓			✓						✓				✓						
Milstolpe 6: Skapa kunskap för att öka effektiviteten		✓			Oklart				✓					✓							
Milstolpe 7. Förbättra effektivitet och ändamålsenlighet		✓			Oklart							✓		✓							

Milstolpe 8: Stödja samarbetspart ners insatser mot korruption	✓	Oklart	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Milstolpe 9: Korruptionsra pportering		Oklart						✓	✓	✓	✓

Åtagandets mål

Detta åtagande syftar till att (1) förbättra kvaliteten på svenskt bistånd och bredda möjligheterna till dialog med CSO:er (Milstolpe 3.1–3.6), (2) öka effektiviteten i biståndet (Milstolpe 3.7) samt (3) främja korruptionsbekämpningsåtgärder (Milstolpe 3.8 och 3.9). Milstolpe 3.1–3.6 baseras huvudsakligen på ”Regeringens och svenska civilsamhällesorganisationers gemensamma åtaganden för stärkt dialog och samverkan inom utvecklingssamarbetet”.¹ De gemensamma åtagandena syftar till att stärka dialogen och relationerna mellan regeringen och CSO:er vad gäller svenskt bistånd, samt betona vikten av CSO:ers viktiga roll inom bistånd. Trots de lovvärda målen var flera milstolpar vagt formulerade och kunde inte detaljgranskas.²

Status

Halvtidsutvärdering: Begränsat

Med tanke på att endast en milstolpe hade ett specifikt slutdatum (2016 för milstolpe 3.2) kunde inte IRM-forskaren bedöma huruvida det övergripande åtagandet höll tidsplanen och ansåg att det övergripande slutförandet skulle begränsas vid halvårsperioden.

Under den första genomförandefasen hade Utrikesdepartementet (UD) regelbundna möten och diskussioner med CSO:er om viktiga beslut inom svensk biståndspolitik. UD involverade ett stort antal CSO:er i utvecklingen av de gemensamma åtagandena. Det fanns emellertid vissa begränsningar i mångfalden bland CSO-aktörerna och vissa CSO:er kom att få en viktigare roll i processen. Enligt en CSO-deltagare verkade UD sakna ett strukturerat tillvägagångssätt för att öka mångfalden bland de inblandade CSO:erna.³ Informationsutbytet mellan den statliga förvaltningen och CSO:er fungerade generellt bra. Vissa svenska institutioner utomlands (t.ex. ambassader) var dock bättre vad gällde informationsdelning jämfört med andra. Detta beror bland annat på institutionell kapacitet och tillgång till resurser.⁴

UD gjorde också framsteg vad gäller utvärdering och biståndseffektivitet (Milstolpe 3.5, 3.6 och 3.7). Enligt UD har Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) de senaste åren stärkt sin utvärderingsfunktion både vad gäller personal och strategi. Sida genomför regelbundet utvärderingar internt (cirka 50 per år) och publicerar dem på sin webbplats.⁵ Sida upphandlar även oberoende utvärderingar som bedömer utvecklingssamarbete som finansieras av Sida.⁶ Under handlingsplanens första år publicerade Sida två strategiska utvärderingar.⁷

När det gäller Milstolpe 3.8 och 3.9 rapporterade UD att Sida kontinuerligt stöder åtgärder som syftar till att minska korruption i partnerländerna (t.ex. genom finansiering av antikorrupsionsorgan och parlamentarisk tillsyn) och har fortsatt att utveckla sina förfaranden för riskbedömning och hantering av misstänkt korruption. För mer information, se IRM:s halvtidsrapport 2016–2018.⁸

Slututvärdering: Begränsat

UD gjorde ytterligare framsteg under handlingsplanens andra år, i synnerhet vad gäller dialog med CSO:er (Milstolpe 3.1, 3.2, 3.3 och 3.4). Formuleringen och bristen på specifika slutdatum för de flesta milstolparna gör det svårt att bedöma genomförandet.

Regeringen höll sitt årliga CSO Forum den 16 februari 2018 med deltagare från det civila samhället, myndigheter och svenska myndigheter. Forumet fokuserade på att stärka samarbetet mellan svenska CSO:er och svenska myndigheter utomlands samt att driva svenskt påverkansarbete inom multilaterala organisationer.⁹ För att förbättra regelbunden kommunikation med CSO:er har arbetsgruppen för de gemensamma åtagandena skapat en kontaktlista som också kommer att användas för inbjudningar till biståndsrelaterade händelser. Listan är tillgänglig online och CSO:er kan via e-post begära att läggas till listan.¹⁰

För att förbättra effektiviteten i ledningen och verksamheten genomförde Sida utvärderingar om inläring och ansvarsskyldighet.¹¹ Sida genomför tre kategorier av utvärderingar: (1) partnerledda, koordinerade av Sidas samarbetspartners på uppdrag av Sida; (2) decentraliserade, d.v.s. externa utvärderingar; och (3) strategiska utvärderingar, beslutade av Sidas generaldirektör i mån av deras strategiska betydelse för Sida. År 2017 publicerade Sida 33 decentraliserade utvärderingar som beställdes av Sida och av svenska myndigheter utomlands.¹² Inga ytterligare strategiska utvärderingar har publicerats sedan IRM:s halvtidsutvärdering.¹³ År 2017 slutförde Sida också en utvärderingshandbok med riktlinjer för interna och externa utvärderingar samt en handledning för genomförande av Sida-utvärderingar.¹⁴ Enligt Utrikesdepartementet har även Expertgruppen för biståndsanalys (EBA), som är en statlig kommitté som oberoende utvärderar Sveriges internationella bistånd, en nyckelroll för lärande och insyn. EBA har dessutom stärkt sin externa kommunikationsverksamhet (nyhetsbrev, podcast och en ny webbsida) under 2018.

Enligt Sidas personalchef fortsätter Sida att förbättra styrningen och kontrollen samt drar lärdomar från undersökningar av korruptionsfall.¹⁵ Den senaste korruptionsrapporten visar att Sida år 2017 hade mottagit det högsta antalet korruptionsanmälningar och genomfört flest undersökningar sedan 2007.¹⁶

Har det öppnat upp statsförvaltningen?

Tillgång till information: Marginell förändring

Medborgardeltagande: Marginell förändring

Genomförandet av detta åtagande har förbättrat, om än marginellt, relationerna mellan regeringen och CSO:er. De utvärderingar och korruptionsrapporter som publicerades av Sida under rapportperioden har till viss del ökat tillgången till information om bistånd.

CSO:er som arbetar med bistånd har i allmänhet gett positiv feedback angående de gemensamma åtagandena.¹⁷ ¹⁸ CSO Forumet 2018 lockade stort intresse och hade ett stort antal deltagare (cirka 130 deltagare, främst från det civila samhället).¹⁹ Forumet resulterade i ett antal rekommendationer kring hur samarbetet kan stärkas. En handlingsplan för uppföljningen av dessa rekommendationer har också utvecklats tillsammans med den permanenta arbetsgruppen för de gemensamma åtagandena.²⁰ Deltagarna betonade att det är viktigt för regeringen att arbeta med CSO:er på ett mer systematiskt och strukturerat sätt. Samarbetet mellan myndigheter utomlands och det civila samhället är ofta personberoende, och det institutionella minnet är i många fall otillräckligt för att upprätthålla värdefulla nätverk och kompetenser med tanke på den höga personalrotationen i utlandet.²¹ Den permanenta arbetsgruppen för de gemensamma åtagandena har träffats fyra gånger under 2018 men de senaste mötesanteckningarna som publicerades på hemsidan för de gemensamma åtagandena är daterade mars 2017.²²

Det faktum att Sida mottog det högsta antalet korruptionsmeddelanden någonsin under 2017²³ kan betyda att Sida har förbättrat sin kapacitet att upptäcka fall av biståndskorruption²⁴ eller att korruptionen har ökat. Sida anser att den stora ökningen av rapporterade fall huvudsakligen beror på ökad medvetenhet bland Sidas samarbetspartner gällande vad och hur man rapporterar.²⁵

Bör åtagandet fullföljas?

När denna rapport färdigställdes (i september 2018) hade Sverige inte utarbetat sin fjärde handlingsplan. För att fullfölja åtagandet rekommenderar IRM-forskaren följande vad gäller de gemensamma åtagandena, baserat på förslag från företrädare för det civila samhället:

- Öka mångfalden bland deltagare och i synnerhet främja deltagande av mindre CSO:er.²⁶
- Underlätta tillgången till kontakter: Förbättra informationen om vem som gör vad på UD och bland CSO:er som arbetar med bistånd.²⁷
- Utvärdera framsteg som gjorts av UD och Sveriges myndigheter i utlandet vad gäller de gemensamma åtagandena.²⁸
- Förbättra insynen i arbetet beträffande de gemensamma åtagandena, i synnerhet angående (i) processen för bifallandet av de gemensamma åtagandena av CSO:er och (ii) arbetsgruppens uppgifter.²⁹
- Öka medvetenheten om de gemensamma åtagandena, t.ex. genom att skapa en online-kalender som visar olika forum där de gemensamma åtagandena diskuteras och där CSO:er kan delta.
- Förbättra kontrollen av framsteg som görs inom politiken för global utveckling (PGU) och Agenda 2030 genom att utveckla mätbara indikatorer som gör det möjligt att bedöma både de åtgärder som vidtagits på politisk nivå och de faktiska resultaten av arbetet med PGU och Agenda 2030 i Sverige. Detta kan även göras med hjälp av Sidas portal openaid.se.³⁰
- Utarbeta konkreta och mätbara handlingsplaner för genomförandet av PGU och Agenda 2030 samt göra dem tillgängliga för allmänheten för att möjliggöra tillsyn.^{31 32}

Dessutom rekommenderar IRM-forskaren att göra konkreta åtaganden beträffande korrupktion och andra oegentligheter i biståndet. Dessa skulle exempelvis kunna omfatta (i) stöd för att främja oberoende för FN:s Internal Audit and Ethics Office;³³ och (ii) det civila samhällets medverkan i diskussioner med internationella givarorganisationer när man bestämmer prioriteringar gällande öppenhet och korrupktionsarbete. De särskilda avtalen om informationsutbyte i form av samförståndsavtal (Memoranda of Understanding) med vissa multilaterala organisationer som Sida planerar att genomföra skulle kunna vara ett bra tillfälle att involvera CSO:er.

---

¹ De gemensamma åtagandena, <http://www.regeringen.se/contentassets/756e79c7e6d14aca966ab95c85d8bc50/150701-gemensamma-ataganden.pdf>

² IRM-forskaren kunde inte fastställa vad milstolpen syftar till att uppnå trots intervjuer med relevanta tjänstemän vid UD. Under intervjuerna uppgavs att UD och Sida kontinuerligt övervakar svenskt bistånd genom organisatoriska bedömningar av de multilaterala utvecklingsorganisationer som finansieras av Sverige eller genom liknande medel. Se den andra IRM-rapporten.

³ Edvard Agrell (generalsekreterare för Kristdemokratiskt Internationellt Center), intervju med IRM-forskaren, 8 september 2017.

⁴ Marina Berg (UD) och Johanna Teague (UD), intervju med IRM-forskaren, 25 september 2017.

⁵ Frank Svensson (UD), e-post till IRM-forskaren, 13 oktober 2017.

⁶ Sida, <https://www.sida.se/English/how-we-work/evaluation/>

⁷ Under IRM-utvärderingsperioden publicerades två utvärderingar (båda under 2016): "Evaluation of the extent to which Sida's contribution management system is fit for purpose" och "Evaluation of Sida's Use of Guarantees for Market Development and Poverty Reduction". Informationen kontrollerades den 25 augusti 2018, <https://www.sida.se/Svenska/publikationer/publikationssok/?subject=%20Sida%20Evaluation&page=1&q=%20&fromDate=2016&toDate=2018>

⁸ OGP, Transparency in Aid Management, <https://www.opengovpartnership.org/commitment/03-transparency-aid-management>

⁹ CSO Forum, <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/gemensamma-ataganden-for-internationellt-utvecklingssamarbete/>

¹⁰ De gemensamma åtagandena: kontaktlista, <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/gemensamma-ataganden-for-internationellt-utvecklingssamarbete/kontakter-och-anmalan/>

¹¹ Evaluation at Sida – Annual Report 2017, https://www.sida.se/contentassets/3e7e493adecf40fc23c7ec10b89d686/annual_report_sida_evaluations_2017.pdf

---

¹² Evaluation at Sida – Annual Report 2017, <https://www.sida.se/Svenska/publikationer/160433/evaluation-at-sida-annual-report-2017/>

¹³ Under IRM-utvärderingsperioden publicerades två utvärderingar (båda under 2016): "Evaluation of the extent to which Sida's contribution management system is fit for purpose" och "Evaluation of Sida's Use of Guarantees for Market Development and Poverty Reduction". Informationen kontrollerades den 25 augusti 2018, <https://www.sida.se/Svenska/publikationer/publikationssok/?subject=%20Sida%20Evaluation&page=1&q=%20&fromDate=2016&toDate=2018>

¹⁴ Evaluation at Sida – Annual Report 2017,

https://www.sida.se/contentassets/3e7e493adecf40fcb23c7ec10b89d686/annual_report_sida_evaluations_2017.pdf

¹⁵ Till exempel har Sverige slutat finansiera jordbruksorganisationen Zambian Farmers National Union (ZNFU) baserat på en korruptionsutredning. Misstankar om korruption hos ZNFU rapporterades av en visselblåsare år 2015. Sida gav sedan två olika revisionsbyråer i uppdrag att göra två revisioner. Baserat på resultatet av revisionerna begärdes återbetalning av biståndet från ZNFU. Stödet från Sida till ZNFU är fruset från 2015. <https://www.svt.se/opinion/joachim-beijimo-om-bistand>

¹⁶ Sida, <https://www.sida.se/English/publications/159911/sidas-hantering-av-korruptionsmisstankar/>

¹⁷ En artikel av Svenska Missionsrådet, en paraplyorganisation för kyrkor och organisationer på kristen basis som arbetar med bistånd både i Sverige och internationellt, <https://www.missioncouncil.se/aktuellt/dialog-mellan-regeringen-och-civilsamhallet/>

¹⁸ En artikel av Forum Syd, en politiskt och religiöst oförbunden utvecklingspartnersorganisation med cirka 140 medlemsorganisationer från det svenska civila samhället, <https://www.forumsyd.org/sv/aktuellt/civilsamhallet-och-regeringen-starker-samarbetet>

¹⁹ CSO Forum 2018, <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/gemensamma-ataganden-for-internationellt-utvecklingssamarbete/>

²⁰ Sarah Eriksson (UD), kommentar till IRM-rapport, december 2018.

²¹ CSO Forumet, <https://www.regeringen.se/496382/contentassets/4a58eec28f1d4503a11bfc146ce8346b/aterrapportering-fran-cso-forum-2018.pdf>

²² Sarah Eriksson (UD), kommentar till IRM-rapport, december 2018, samt hemsida: <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/gemensamma-ataganden-for-internationellt-utvecklingssamarbete/>

²³ Sida, <https://www.sida.se/English/publications/159911/sidas-hantering-av-korruptionsmisstankar/>

²⁴ Sida, <https://www.sida.se/Svenska/aktuellt-och-press/Medieservice-och-presskontakt/pressmeddelanden/2017/effektivare-arbete-mot-korruption/>

²⁵ Sida, <https://www.sida.se/English/publications/159911/sidas-hantering-av-korruptionsmisstankar/>

²⁶ IRM-samråd, 22 augusti 2017, Stockholm.

²⁷ Mötesnoteringar, workshop under det årliga forumet för det civila samhället i februari 2017, <http://www.regeringen.se/49b881/contentassets/5c5ec6059051492099de6372662fdc05/gemensamma-cso-forum-13-februari-2017---minnesanteckningar-fran-gruppovningar.pdf>

²⁸ IRM-samråd, 22 augusti 2017, Stockholm.

²⁹ Mötesnoteringar, workshop under det årliga forumet för det civila samhället i februari 2017.

³⁰ IRM samråd, 22 augusti 2017, Stockholm.

³¹ "CONCORD Sveriges rekommendationer för en konstruktiv handlingsplan för Agenda 2030 där Sverige sätts i en global kontext" (CONCORD, 18 april 2017), <http://www.concord.se/wp-content/uploads/cs-rekommendatione-for-en-handlingsplan-for-agenda-2030.pdf>

³² Se den andra IRM-rapporten.

³³ Detta rekommenderades av FN:s utredning av visselblåsarfallet om sexuella övergrepp mot barn av FN-soldater. Denna rekommendation stöds också i ett utlåtande från utrikesminister Margot Wallström som föreslog att hela FN-systemet skulle öka sina ansträngningar mot exploatering i fält och betonade behovet av att se till att gärningsmännen straffas (Regeringskansliet den 19 december 2015), <http://www.regeringen.se/uttalanden/2015/12/uttalande-av-utrikesminister-margot-wallstrom-med-anledning-av-den-oberoende-undersokningspanelens-rapport-om-missforhallanden-i-car/>

4. Utveckla ett nytt format för dialog med CSO:er

Åtagandetext:

Enligt de sex principerna i regeringens ”En politik för det civila samhället”¹ och Europarådets ”Code of Good Practice for Civil Participation in the Decision-Making Process” har ett nytt format för dialog och informationsutbyte utvecklats av regeringen i nära samarbete med över hundra CSO:er på nationell nivå. CSO:er är inte enbart livsviktiga för demokratin i sig, ofta är de även experter inom sitt område. Regeringen vill kunna fördjupa sin egen kunskap genom att träffa experter från civilsamhället på ett strukturerat sätt med tydlig förhandsinformation gällande de förväntade resultaten för båda parter.

Ansvarig institution: Kulturdepartementet

Institutioner som tillhandahåller stöd: Regeringskansliet, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), kommuner, civilsamhället och relevanta myndigheter.

Startdatum: 2016

Slutdatum: Inte applicerbart

Översikt	Specificitet				Relevans i förhållande till OGP-värde				Potentiell inverkan				Slutförande		Halvtid		Har det öppnat upp statsförvaltningen?					
	Ingen	Låg	Medel	Hög	Tillgång till information	Medborgardeltagande	Ansvarsskyldighet	Teknologi och innovation gällande transparens och ansvarsskyldighet	Ingen	Begränsad	Måttlig	Omvälvande	Inte påbörjad	Begränsat	Väsentligen	Slutförd	Förvärrat	Ändrades inte	Marginell förändring	Väsentligt	Enastående	
4. Generellt			✓			✓					✓				✓				✓			
4.1. Utvärdering av pilotprojekt och utfrågning med CSO:er				✓		✓					✓					✓						
4.2. Uppföljning av det nya dialogformatet		✓				✓					✓		✓									

Åtagandets mål

Detta åtagande avsåg att utveckla och testa ett nytt format för dialog och informationsutbyte mellan regeringen och det civila samhället som kallas sakråd. Sakråd syftar till att öka kvaliteten på regeringens beslut genom att (i) stärka dialogen som ett verktyg; (ii) dra nytta av specifik kompetens;

(iii) samla ett bredare perspektiv; och (iv) öka antalet involverade aktörer.² Regeringen har identifierat luckor i befintliga samrådsmetoder som sakråd skulle kunna fylla. För det första kan sakråd hjälpa till att samla in åsikter i god tid före det faktiska beslutsfattandet. För det andra hjälper sakråd till att samla in råd om specifika och ibland mycket tekniska eller operativa problem, t.ex. logistik för mottagande av asylsökande.³

Status

Halvtidsutvärdering: Väsentligen

Under handlingsplanens första år avslutade Kulturdepartementet den första milstolpen (4.1) som krävde en utvärdering av 5–10 pilotprojekt som genomförts av statliga myndigheter och en utfrågning med CSO:er gällande resultaten.⁴ I september 2016 var fem pilotprojekt genomförda. Pilotprojekten omfattade olika former av sakråd gällande ett antal ämnen, bland annat: (1) flyktingsituationen, (2) den kommande människorättsstrategin, (3) FN:s generalförsamlingens särskilda möte om droger (UNGASS), (4) Folkbildningsforumet, och (5) Kulturarvspropositionen.⁵ Kulturdepartementet genomförde en intern utvärdering av pilotprojekten och dokumenterade resultaten i ett internt dokument. Statssekreteraren presenterade resultaten under en utfrågning med det civila samhället den 28 september 2016 i Stockholm.⁶ Utfrågningen samlade 73 personer från olika typer av organisationer, vilket tyder på att ett brett spektrum av intressenter ser det nya formatet som ett viktigt initiativ.⁷

Milstolpe 4.2, som ämnade följa upp det nya formatet för dialog och utbyte med CSO:er, förväntades starta 2016 men har inget specifikt slutdatum. Kulturdepartementet diskuterade en utvärdering under 2018 men ingen formell tidsplan hade fastställts vid tidpunkten för skrivandet av IRM-rapporten. Kulturdepartementet förklarade inte orsaken till denna försening för IRM-forskaren.⁸ För mer information, se IRM:s halvtidsrapport 2016–2018.⁹

Slututvärdering: Väsentligen

I slutet av handlingsplanens andra år är detta åtagande ofullständigt eftersom uppföljningen av det nya formatet för dialog med CSO:er inte har ägt rum och är för tillfället inte planerat. Kulturdepartementet har inte angett någon anledning till denna försening trots förfrågningar från IRM-forskaren.¹⁰

Har det öppnat upp statsförvaltningen?

Medborgardeltagande: Marginell förändring

Procedurerna för samråd med det civila samhället är redan mycket utvecklade i Sverige. Däremot funderar sakråd som ett användbart komplement genom att särskilt fokusera på att samla in yttranden före beslutsfattande och i förhållande till specifika eller tekniska frågor.¹¹ Det yttersta målet är att utnyttja civilsamhällets unika kunskaper för att förbättra statsförvaltningens beslutsprocesser.¹²

Pilotprojekten har uppvisat goda resultat, vilket bekräftar att sakråd fungerar i praktiken.^{13 14 15 16} Efter pilotfasen genomförde regeringen cirka 30 ytterligare sakråd gällande ämnen såsom EU-relaterade frågor, etablering av invandrare samt en nationell handlingsplan mot rasism.¹⁷ Regeringen utvecklade även riktlinjer för sakråd, inklusive metodologiskt stöd, mallar och checklistor för att upprätthålla god kvalitet under processen.¹⁸ Dessutom institutionaliserades sakråd den 16 februari 2017¹⁹ och är nu en del av regeringens uppsättning av samrådsmetoder. Detta innebär att sakråd kan bli en systemisk praxis bland statliga institutioner.

Även om sakråd är ett värdefullt tillägg till samrådsförfaranden har möjligheterna för allmänheten att påverka regeringens beslut endast förbättrats marginellt som följd av detta åtagande. Flera CSO:er som deltog i sakråd uttryckte positiv feedback och betonade det förbättrade förhållandet mellan regeringen och det civila samhället.^{20 21 22} Regeringen står emellertid fortfarande inför utmaningar vid genomförandet av sakråd, däribland (i) bristen på klarhet om hur deltagare väljs ut;²³ (ii) risken att utesluta mindre och mer okända organisationer;²⁴ och (iii) otydlighet gällande hur och huruvida deltagarnas feedback kommer att tas under beaktning i beslutsprocesser.^{25 26} Enligt en CSO-

företrädare har sakråd avtagit på vissa områden, som t.ex. invandrarintegration, kanske på grund av den politiska situationen (allmänna val hölls i september 2018 och det finns fortfarande ingen regering på plats).²⁷

Bör åtagandet fullföljas?

När denna rapport färdigställdes (i september 2018) hade Sverige inte utvecklat nästa handlingsplan. Med tanke på att åtagandet inte var fullt genomfört rekommenderar IRM-forskaren att fortsätta i nästa handlingsplan. Om åtagandet bedrivs i fortsättningen skulle Kulturdepartementet kunna beställa en extern utvärdering av sakråd som även tar synpunkter från organisationer som inte har haft möjlighet att delta i något sakråd under beaktning.²⁸

---

¹ "En politik för det civila samhället" ID-nummer: Prop. 2009/10:55 (Regeringskansliet, 26 november 2009), <http://www.regeringen.se/49b70c/contentassets/626c071c353f4f1d8d0d46927f73fe9c/en-politik-for-det-civila-samhallet-prop.-20091055>

² Sakråd, <http://www.regeringen.se/regeringens-politik/civila-samhallet/fragor-och-svar-om-sakrad/>

³ Maria Nilsson (Kulturdepartementet), intervju med IRM-forskaren, 26 juni 2017.

⁴ Det är värt att notera att tidsramen för denna milstolpe är före det faktiska startdatumet för Sveriges handlingsplan (20 december 2016). Detta beror på Sveriges försenade inlämning av handlingsplanen, som enligt OGP-tidsramen borde ha lämnats in innan den 1 juli 2016.

⁵ Detta enligt en PowerPoint-presentation av statssekreteraren om utvärderingsresultaten under utfrågningen med det civila samhället den 28 september 2016 i Stockholm. Presentationen delades av Maria Nilsson (Kulturdepartementet).

⁶ Statssekreteraren för kultur- och demokratiministern (Alice Bah Kuhnke) är Per Olsson Fridh.

⁷ Deltagarlistan delades av Maria Nilsson.

⁸ Maria Nilsson (Kulturdepartementet), e-post till IRM-forskaren, 7 augusti 2017.

⁹ OGP, Developing a New Format for Dialogue with CSOs, <https://www.opengovpartnership.org/commitment/04-developing-new-format-dialogue-csos>

¹⁰ Carl-Johan Friman (Kulturdepartementet), e-post till IRM-forskaren, 10 september 2018.

¹¹ Maria Nilsson (Kulturdepartementet), intervju med IRM-forskaren, 26 juni 2017.

¹² "En politik för engagemang – långsiktighet och oberoende för civilsamhället", Regeringens skrivelse 2017/18:246, Skr. 2017/18:246, Regeringskansliet, 3 maj 2018.

¹³ "En politik för engagemang – långsiktighet och oberoende för civilsamhället", Regeringens skrivelse 2017/18:246, Skr. 2017/18:246, Regeringskansliet, 3 maj 2018.

¹⁴ Göran Pettersson (Socialforum NGO), intervju med IRM-forskaren, 13 september 2017.

¹⁵ Ideell kulturallians, <http://ideellkultur.se/nyhet/regeringen-har-beslutat-att-infora-sakrad>

¹⁶ Nilla Helgesson (Skyddsvärnet NGO), intervju med IRM-forskaren, 10 juli 2017; Göran Pettersson (Socialforum NGO), intervju med IRM-forskaren, 13 september 2017.

¹⁷ "En politik för engagemang – långsiktighet och oberoende för civilsamhället", Regeringens skrivelse 2017/18:246, Skr. 2017/18:246, Regeringskansliet, 3 maj 2018.

¹⁸ "En politik för engagemang – långsiktighet och oberoende för civilsamhället", Regeringens skrivelse 2017/18:246, Skr. 2017/18:246, Regeringskansliet, 3 maj 2018.

¹⁹ Martin Kling, Regeringskansliet,

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/02/sakrad-ska-starka-dialogen-mellan-regeringen-och-civila-samhallet/>

²⁰ Pettersson, intervju.

²¹ Ideell kulturallians, <http://ideellkultur.se/nyhet/regeringen-har-beslutat-att-infora-sakrad>

²² Nilla Helgesson (Skyddsvärnet NGO), intervju med IRM-forskaren, 10 juli 2017; Göran Pettersson (Socialforum NGO), intervju med IRM-forskaren, 13 september 2017.

²³ Statssekreterare, presentation 28 september 2016.

²⁴ Helgesson, intervju.

²⁵ Helgesson, intervju.

²⁶ Pettersson, intervju.

²⁷ Nilla Helgesson (Skyddsvärnet NGO), e-post till IRM-forskaren, 11 oktober 2018.

²⁸ För mer information, se IRM:s halvtidsrapport 2016–2018.

Metodbeskrivning

Slutrapporten baseras på forskning och intervjuer med statliga och icke-statliga aktörer. IRM-rapporten bygger på material som har publicerats av regeringen, civilsamhället, den privata sektorn och internationella organisationer, samt på IRM:s halvtidsrapport (2018).

Alina Östling är en oberoende forskare med specialistkunskap inom demokrati, medborgardeltagande och (ny) media. Alina arbetar vid European University Institute (Florens), där hon även disputerade. Hennes erfarenheter som oberoende konsult omfattar forskning och utvärdering för EU-kommissionen, internationella organisationer (UNDP, UNICEF, OSSE/ODIHR) samt civilsamhällesorganisationer (Transparency International).

Open Government Partnership (OGP) syftar till att säkra konkreta åtaganden från regeringar till sina medborgare att främja öppenhet, ge medborgare större inflytande, bekämpa korruption samt utnyttja ny teknik för att stärka förvaltningen. OGP:s mekanism för oberoende rapportering (IRM) bedömer utvecklingen och genomförandet av de nationella handlingsplanerna för att främja dialog mellan berörda parter samt öka ansvarsskyldighet.

Open
Government
Partnership

